

Rusia țaristă

🕒 **Ultimul țar – Nicolae II cu familia sa.** Nicolae a abdicat în martie 1917. În anul următor, el și familia sa au fost executați de bolșevici.

Începând cu secolul 18, Rusia a devenit o mare putere datorită populației crescânde și teritoriilor sale extinse. Înapoierea economică și lipsa libertății politice reprezentau punctele ei slabe.

În timpul lui Petru cel Mare (1689-1725) Rusia a devenit cea mai mare putere din zona Mării Baltice și, pentru prima dată, un partener important în politica europeană. Succesorii săi s-au implicat în alianțele și războaiele din secolul 18, însă Rusia a cunoscut cea mai mare prosperitate în timpul domniei împărătesei Ecaterina cea Mare (1762-96).

Sub Ecaterina, rușii au ajuns să domine Polonia și să ocupe Crimeea. Mai târziu, au avansat până au obținut controlul asupra întregii coaste de nord a Mării Negre, de la Dunăre la Munții Caucaz. O dată cu stabilirea dominației rusești în Siberia și Alaska, Imperiul Rus a început să impresioneze și chiar să intimideze restul Europei.

Conducători atotputernici

Faima Ecaterinei a fost accentuată de sprijinul pe care l-a acordat iluminismului din secolul 18, însă orice alte schimbări progresive pe care le-a introdus în Rusia au fost superficiale. Ecaterina s-a menținut o autocrată, cu puteri nelimitate, destul de iscusită însă, încât să atragă nobilimea și burghezia de partea sa, prin creșterea privilegiilor acestora. Pe de altă parte, un număr mare de țărani erau condamnați la șerbie, șerbii având foarte puține drepturi, fiind însă împovărați cu sarcini dificile. Într-o perioadă în care șerbia începea să

🕒 **În timpul împărătesei Ecaterina cea Mare, Rusia a devenit puternică.** Cei bogați au prosperat, cei săraci, însă, au dus-o și mai rău.

🕒 **Călugărul Rasputin.** Influența sa a fost atât de mare încât, până în 1915, a deținut controlul asupra afacerilor interne.

dispară în majoritatea țărilor din Europa, acest sistem nedrept și ineficient condamna Rusia la înapoiere, nelăsând nici o soluție pentru schimbare prin mijloace non-violente.

Aceste fapte au fost mascate de succesele formidabile din timpul domniei lui Alexandru I (1801-1825), ce au culminat cu războiul împotriva împăratului francez Napoleon, a cărui invazie dezastruoasă asupra Rusiei, în 1812, a pus capăt cuceririlor sale. În 1814, Napoleon a abdicat, iar trupele rusești au

patruns triumfătoare în Paris. Alexandru anexase deja Finlanda (1809); iar în perioada de după război și-a însușit cea mai mare parte a Poloniei prusiene și austriece, extinzând frontiera rusă până în centrul Europei.

Succesorul lui Alexandru, țarul Nicolae I (1825-1855), s-a confruntat la începutul domniei cu conspirația decembristă susținută de nobili și demnitari care doreau să înlăture autocrația. Decembristii au dat greș, iar cei care nu au fost spânzurați au fost trimiși în Siberia, a cărei folosire drept închisoare dură, rece și exil devenise un obicei al conducătorilor ruși. Hotărât să mențină autocrația, Nicolae a creat o poliție secretă ce opera în fiecare sector al vieții rusești – o altă moștenire de lungă durată a domniei sale. O răscoală poloneză (1831) și răscoale ale țăranilor au fost crunt reprimite.

Înfrângere în Crimeea

În 1854, urmărind restrângerea expansiunii rusești în Balcani, Anglia și Franța au invadat Crimeea. Înfrângerea rușilor în Războiul

Crimeei (1854-1856) a reprezentat o lovitură teribilă adusă prestigiului țarului, încurajându-l pe Alexandru II (1855-1881), succesorul liberal al lui Nicolae, să introducă reforme. Una dintre cele mai importante a fost abolirea iobăgiei în 1861; acesta a fost un pas important înainte, însă foștii proprietari ai iobagilor i-au împovărat pe aceștia cu datorii covârșitoare pentru

DATE IMPORTANTE

- 1772-95**
Polonia împărțită între Rusia, Prusia și Austria
- 1812**
Napoleon invadează Rusia
- 1815**
Rusia preia cea mai mare parte a teritoriului polonez rămas
- 1854-56**
Războiul din Crimeea
- 1861**
Emanciparea iobagilor
- 1861-63**
Răscoala poloneză
- 1905**
Prima Revoluție Rusă
- 1914**
Izbucnirea Primului Război Mondial

☉ Trupe înge-nunchind în fața țarului Nicolae, care ține în mână o icoană cu Iisus. Biserica Ortodoxă Rusă era susținătoarea regimului țarist, ce făcea din masele de țărani, prin credința lor, o forță conservatoare.

☿ "Proletari din toate țările, uniți-vă!" "era unul dintre sloganele acestei demonstrații de muncitori ruși, a căror mișcare a dobândit un caracter revoluționar după masacrul din "Duminica Sângeroasă".

Snark

angă pe cadă de oate a rimearea rei noi răscoale și oneze întunec; imagine țarulu grupările revoluționare active din Rusia au dezlăntuit o campanie teroristă care a culminat cu asasinarea țarului.

Valul de nemulțumire crește

Alexandru III (1881-1894) și Nicolae II (1894-1917) nu au luat nici o măsură, în ciuda nemulțumirilor generale și a grevelor. Grevele reflectau creșterea rapidă dar neregulată a industriei rusești și constituirea unei clase muncitoare, concentrată în orașe, ale cărei nemulțumiri creșteau datorită condițiilor vitrege de muncă. Cea mai frecventă strategie a guvernului consta în stoparea furiei maselor prin încurajarea masacrării evreilor, dintre care peste 2 milioane s-au refugiat în alte țări.

Între timp, Rusia își continuase expansiunea în Asia Centrală și Orientul Îndepărtat, răpind o mare porțiune de teritoriu Chinei, fapt ce a conferit Rusiei o ieșire la Marea Japoniei în

divostock și punct
terminu: te Trans
riene. Din 1890 te moderniz
ceput să

omerți iar în
au aju tgențe

iconia japoniei a uimit mireaga l
irat autocrația până în adâncuril
Iritată în continuare de "Duminica
iasă", când trupele țariste au înă dușit c
une pașnică, nemulțumirea gen
nit. Țarul a fost forțat să înfiir
representativ limitat, Duma, pă
populației. El a redobândit contr
revoluția din 1905 a fost suprim
război – Primul Război Mondial
tensifice criza. În lupta care a av
țomanov si-au întâ

☉ Casă țărănească în Narvskaya Zastava. Răscoalele țăranilor și manifestele de protest ale muncitorilor, încurajate de Partidul Socialist Revoluționar, au zdruncinat Rusia în 1902-1906.